

COMMUNE Philosophorum symbolum est, quo se mutuo agnoscant, naturam à natura duci, doceri, regi, superari, nempe discipulam à magistra, pedisse quam à domina, subjectam à regina, imò filiam à matre & affinem ab affini: Id quām verū sit à quotidiana patet experientia in educatione sobolis apud homines, aliisque actionibus, ut literaria institutione, dominatione & similib. De lusciniis scribit Plinius, quod una aliam in canendo erudiat, attendat, observet, imitetur, vincat aut se victam doleat, quodque in certamine aliquando superata gutture rupto, pereat & in medio cantu exanimis cadat: Videmus quoq; quomodo omnia avium genera suos pullos adhuc implumes ac teneros ad volatum incipient assuefacere & instituere, ut non solum in illis natura, sed quoque ars aut usus volandi habitum comparārit, quamvis potentiam & organa ad eam actionē exercendam sola natura dederit, sine quibus nec institutio seu ars fundamentum aut locum inveniat: Ita hinni ad cursum ab equa, cattuli ad latratum à cane & vulpeculæ ad dolos instruuntur, necnulla natura seu naturæ species animata & sensitiva invenitur, quæ non aliam naturam, nempe suam sobolem ducat, doceat & regat, vel ab alia, nempe parente, se superari patiatur. In vegetabilib. disciplinam ejusmodi non animadvertis, attamen usus in illis hominūmq; manus plurimum valere observatur; Nam dum messis in herba est, expurgari ab inutilibus carduis, lolioq; potest, dum arbor adhuc virga existit, incurvari & ad placitum ut crescat, cogi potest; Sic in metallis & Philos. subjectis una natura aliam in igne tenet, conservat & tutatur; prout notum est fusorib. & docimastis, in primis vero rerum naturalium magistris: Ferrum argento & auro adhuc tenello & spirituali, ut vocant, in mineris suis cum Cadmia, arsenico, antimoniove prædatore commixto, plurimum subvenit & obstetricem manum præbet, si in igne furnorum in mineras exurendas conjiciatur; Eodem modo ipsum ferrum, si in chalybe mutari debeat, ne comburatur, salvatur lapidib. albis ad littora maris inventis: Non nulli pulveribus metallicis liquefaciendis ne pereant nimio igne, super injiciunt vitri crystallini pulveres, aut fel vitri: Hujus vice Philos. sua Eudica utuntur.